

Kære studenter, 2025, fra Brøndby Gymnasium

Det er med stor glæde og stolthed, at jeg står her i dag for at fejre jeres dimission. I er en ganske særlig årgang – jubilæumsårgangen og I kunne ikke have gjort det bedre. Vi er så taknemmelige over, at I valgte at krone 20 års BG-historie med manér. Med et karaktergennemsnit på 7,5 er BG tilbage på sporet. Tak for jeres indsats.

I har gennemgået en fantastisk uddannelsesrejse og i dag markerer vi afslutningen på en vigtig fase i jeres liv og begyndelsen på en ny.

Det kan slet ikke understreges nok, hvor vigtigt det er for unges identitetsudvikling, at de mærker et sted, hvor der er plads til at udfolde deres interesse og spejle sig i andre med samme passion. For det handler om noget helt grundlæggende: følelsen af at høre til.

Vi ved, hvor stor en rolle tilhørsforhold spiller for trivslen og at vi har brug for mange veje ind i stærke fællesskaber – også de faglige.

Gymnasiet er i sit inderste væsen det faglige fællesskab. Det rum, hvor I sammen med hinanden og jeres lærere kan dykke ned i videnskab, undersøgelser, forskning, forsøg og de nyeste tendenser indenfor forståelsen af vores fantastiske verden.

Nogle af gymnasiets faglige tilbud kan opleves som terperi, men samtidig styrker det selvtilliden og troen på egne evner, når man får mulighed for at udvikle sig og dygtiggøre sig inden for et emne, man brænder for. Når man får mulighed for at følge sin passion, frem for at prøve at passe ind i andres kasser. Når Bog og Bold kan gå op i en højere enhed. Når I træder i karakter.

Hvis vi virkelig vil gøre noget ved ungdommens ofte fremhævede trivselskrise, skal vi ikke kun skabe pusterum. Og stile efter at møde sent og gå tidligt (selvom det kan lyde tiltrækkende). Vi skal netop styrke rum for passion, fordybelse og faglige fællesskaber. Vi skal styrke gymnasiet.

At opleve jer i SRP og SSO-skriveværkstederne var en enorm tilfredsstillelse. For netop dér udfoldede I al jeres faglige ekspertise og passion med en mangfoldighed af spændende emner og fremlæggelser til følge. I studerede. I blev fagligt kompetente gennem tilegnelse af viden om jeres problemformulering.

Og det bringer mig over til det dannelsesfælleskab, gymnasiet også er.

Mennesket fødes nemlig ikke som demokrat. Det skal tilegnes. Derfor er demokratiets udfordringer også en udfordring for opdragelsen. Hvis ikke demokratiet kommer ind med modernismen, må det ind med skolemælken. Citat Mattias Tesfaye.

Vi er en del af en europæisk og kristen kulturhistorie – og det forpligter. Grundlovsdagen 5. juni blev i år fejret mere end tidligere – er min oplevelse. Jeg var på Christiansborg, der holdt åbent hus og var omdannet til et aktivitetshus fuld af kreative værksteder i rammerne af Landssal, folketingsal og grupperum. Alle fik flag og en miniudgave af Grundloven med hjem. De mange børn hyggede sig med skattejagter, krea-workshops, puslespil og banko. Alt med grundloven og demokratiet som omdrejning – sjovt og sprudlende. Lad det blive en årlig begivenhed, for på sådan en dag, omfavner vi demokratiet som en livsform. Lov mig I prøver det!

Grundlovsdagen 5. juni er Danmarks nationaldag, den dag vi for 176 år siden fik en demokratisk styreform. Men Danmark er også en del af en global historie og i den fortælling er danskerne ikke

kun good guys. Faktisk opfattes vi også som kolonialister og som klimaimperialister. Bl.a. af dele af den grønlandske befolkning. Grønlændernes nationaldag er den 21. juni, men Grønland er stadig en del af Rigsfællesskabet og har ikke opnået suverænitet som nationalstat. Det skrev nogle af jer DHO om tilbage i 2023 (tvangsfjernede børn, Egede, vej mod selvstændighed) og siden er relationen mellem Grønland og Danmark yderligere blevet udfordret af Trumps tilbagekomst som USA's præsident.

Rigsfællesskabets betydning for sikkerheden i Arktis skal bestå sin prøve de næste år. Det er en udfordring, der helt sikkert vil stille Rigsfællesskabets demokratiske fundament på prøve.

For det gør kriser: stiller demokratiets fundament på prøve. Man kan godt frygte i dag, at demokratiets åbenhed, dets ufærdighed, det fantastiske at demokrati er den eneste styreform, der tillader at diskutere og ændre sig selv, er ved at blive smallere. Når visse former for overvågning tillades, når der indføres Koranlov og når emner kræver et særligt mod fra lærerens side at tage op i må vi spørge os selv: Er det her en undtagelse – eller den nye normal? Hvordan kan vi omfavne det danske demokratis grundlæggende værdier og skabe en tryk fremtid for alle?

Gymnasiets opgave er indlysende her. Uddannelse og dannelse. Det faglige fællesskab og det demokratiske fællesskab. At styrke individets indre forsvar er at danne unge, så de bliver robuste og fulde af modstandskraft. Med håb og tro på de demokratiske værdier og som myndige og handlekraftige unge med visioner for fremtiden. Vores forestillinger om en fremtid må ikke smuldre. Vores angst for klimakatastrofer må ikke gøre os handlingslammede eller flytte ansvaret over på andre – den førmtalte klimaimperialisme, som især det globale Syd beskylder os for.

Demokratiet skal praktiseres – som noget vi lever i og med og mærker hver eneste dag. Fællesskab er en kerneopgave for gymnasierne, for uddannelserne, som vi altid skal dyrke som en byggesten i alt, vi gør.

Vi skal skabe fællesskaber med plads til uenighed og udveksling af synspunkter – også når det skaber konflikter. Vi skal lære at være i konflikten. Tage ansvar for uenigheder, men også acceptere fælles beslutninger. Demokratisk samtale skal trænes. Vi skal tåle uenighed.

Ellers kan vi frygte demokratiets robusthed som styreform. For hvor gode er demokratier til at håndtere risici og kriser – for ikke at sige katastrofer? Demokratier er generelt langsomme. De diskuterer, sætter i udvalg og søger flertal, men hvad betyder det for håndteringen af en accelererende katastrofe, at der er et kort tidsrum til at handle i?

Passer langsommeligheden med ungdommens utålmodighed? Har I tid til at vente? Retoriske spørgsmål, måske, men jeres store faglige viden kombineret med flere års træning i at debattere, som gymnasiet har givet jer mulighed for, gør mig sikker på, at I vil diskutere, planlægge og stemme som en meningsfuld demokratisk praksis indebærer.

I er unge, I har tiden for jer, I skal gøre jeres erfaringer og kæmpe for demokratiet med alt, I har. Ellers bliver den demokratiske energi fordrejet til kun at fokusere på "lige nu" og individuel egeninteresse. Hvis man ikke tror på de kollektive løsninger, på fællesskabet, og frygter alt, der kommer udefra, så falmer fællesskabet. Når man ikke kan tænke stort, tænker man småt. Og så står fremtiden ikke længere håbefuldt åben.

I Benjamin Koppels bog: Sommerfuglens stemme, 2024, følger vi den jødiske Koppelman-familie og oplever bl.a. hvad nazisternes koncentrationslejre gør ved den enkelte og hele slægten, når fremtiden ikke længere står håbefuldt åben. "Under huden på ethvert menneske lever en djævel. Pas på den ikke slipper ud". Er et af bogens tilbagevendende citater, der handler om, at al tilkæmpet menneskelig værdighed kan mistes til onskaben overnight. Som bekendt var Hitler folkevalgt, Weimarrepublikken var en demokratisk styreform. Et helt folks værdighed kan mistes overnight.

Den historie må ikke gentages. Derfor skal vi kende den.

Den rigtige historiefortælling er en vigtig formidlingskilde – den er vigtigere end nogensinde. Elias, der havde været til sidste eksamen i historie underholdt mig så ivrigt om årsager til 1. verdenskrig ved huepåsætningen – skønt at lytte til hans faglige iver. Vi skal bygge bro og forbinde forskellene. Fra præstationspres til mening og passion. Fra individualisering til fællesskab. Historiefortællingen er vores fælles erindring. På godt og ondt.

I Sommerfuglens stemme repræsenterer sommerfuglen det smukke, som selv en koncentrationslejrslers grusomhed ikke kan slå ihjel og én af bogens hovedpersoner filosoferer over, at hvis sommerfuglen kan synge må den have en meget smuk stemme.

I er vores sommerfugle, præcis som Kim Larsen synger om i sangen De smukke unge mennesker. I er legesyge sommerfugle og om lidt er I fløjet væk. Men flyv ud og syng med jeres smukke sommerfuglestemmer. Jeg lover, vi vil lytte.

Brøndby Gymnasiums historie – gennem 20 år – er jeres historie og vores historie. Et gymnasium er ikke mursten og skemaer. Det er mennesker. Det er jer. Det er lærerne. Det er alle medarbejderne. En levende organisme af forskellige personer med forskellige motiver og forskellige talenter. Med triumfer og skæverter. Men alle med ønsket om at lære og høre til. Jeres klassers historie kan man læse i Blå Bogs fortællinger. Jeg vil ikke dykke ned i de mange finurlige betragtninger over jeres tid på BG og fremtidige virke hver især, men nøjes med at citere lidt fra jeres læreres forord:

I tør udfordre hinanden, bølgerne må gerne gå højt, men fællesskabet er altid stærkere end uenighederne.

Det har været en absolut fornøjelse at følge jeres udvikling og – som I selv har fortalt mange gange – vi kommer til at savne jer!

I er skønne hver og én og I skal sendes ud i livet med et citat af Søren Kierkegaard: Det store er ikke at være Dette eller Hint, men at være sig selv. Og det kan ethvert menneske, når han/hun vil det.

Kære studenter, I har nu gennemført en vigtig del af jeres uddannelse, og I står på tærsklen til en ny og spændende fremtid. Husk altid på de værdier, I har lært her på Brøndby Gymnasium. Accepter, at alle ikke kan eller skal være enige om alt, men stå altid op for demokratiet som livsform.

I har potentialet til at forme fremtiden og gøre en forskel i verden. Vi skal nok støtte jer, selvom I forlader os lige om lidt.

Kør derudaf og husk, når I parkerer, altid at trække håndbremsen!

Tillykke med jeres dimission – og held og lykke med fremtiden.

Pia